اقتصاد جامعه خود روبه‌رو هستیم. بی‌سابقه‌ترین جهش‌ها در ذخیره سرمایه انسانی را دارا هستیم اما با بی‌سابقه‌ترین افت در بهره‌وری عوامل تولید هم روبه‌رو شده‌ایم. همه این موارد امنیت ما را تهدید می‌کند. هم حکومت و مردم باید هوشیار باشند و بدانند کانون اصلی تمام این بحران‌ها، پشت کردن به تولید و تکیه به اموری است که بخواهد بدون زحمت، مشکلات را حل کند.

دولت از حمایت کامل حاکمیت برخوردار است. این در حالی است که شعار سال نیز رشد تولید بوده است. چرا در چنین شرایطی به گفته شما دولت به تولید پشت کرده است؟

واقعیت این است که دائما آلترناتیوهایی با محوریت توهم موفقیت از شیوه‌های غیرمولد ارائه می‌شود. یک روز می‌گویند ما باید نفش ترانزیتی داشته باشیم. اگر ما یک استراتژی توسعه موفق داشته باشیم، یقینا به ابزار ترانزیت کارآمد هم نیاز داریم اما در شرایطی که ما می‌دانیم ماجرای ترانزیت مورد طمع قدرت‌های جهانی در منازعات هژمونیک است، تکیه کردن روی این مفهوم چه توجیهی دارد؟ یک روز هم می‌گویند از طریق تمرکز روی صنایع دستی باید موفق شویم آنهم در شرایطی که ما در دنیا با تولید دانایی محور روبه‌رو هستیم. با مصرف‌های مدرن شده نمی‌شود از طریق تولید معیشتی، ماجرا را جلو برد. یک کسانی می‌گویند راه حل‌های پشت کننده به تولید و مبتنی بر واردات را دستور کار قرار دهیم. این را به شیوه مشکوکی در حوزه کشاورزی می‌بینیم. طرح «نکاشت» می‌دهند و می‌گویند به کشاورزان پول بدهیم که چیزی نکارند درحالی که طرح نکاشت برای کشورهایی است که از بیش از صد سال است که از تولید انبوه عبور کرده‌اند و کالاهایی تولید می‌کنند که مورد تقاضای جدی جهانی قرار دارد. عین این مساله در جوسازی‌های مافیایی راجع به اشکالات تولیدی خودروسازان وجود دارد که می‌خواهد راه را برای واردات باز کند. شیوه دیگر صنعت‌زدایی در ایران، ارائه بی‌ضابطه ابداعات مشوق رانت است. یکی از شگفت‌انگیزترین آنها ماجرای مجوزدهی‌های بی‌رویه است. بالغ بر ۵ سال است که می‌گوییم این مجوزدهی‌ها چه کارکردی داشته است؟ چرا مجوزهای دارای پروانه بهره برداری فعال و در دست اجرا در حوزه خودروسازی ایران معادل کل واحدهای خودروسازی آلمان، ژاپن، آمریکا، برزیل، فرانسه، کره جنوبی، ایتالیا، اسپانیا و ترکیه است. این کارها برای این است که این واحدها با هزینه‌های ثابت بزرگ، خودرو را گران تولید کنند سپس زبان رانت‌بازان واردات خودرو را باز کنند تا با بهانه گرانی خودرو، سراغ واردات بروند. چرا تعداد واحدهای تولید سیمان مجوز داده شده و در حال بهره برداری معادل شش برابر واحدهای سیمانی چین و کره جنوبی است؟ چرا تعداد مجوزهای تولید موتورسیکلت باید معادل بیش از دو برابر کل واحدهای مشابه در چین، اندونزی، کره، تایوان و ویتنام باشد؟ این کارها از طریق از بین بردن ریشه تولید بزرگ مقیاس رخ می‌دهد. می‌گویند ما به تولید مجوز داده‌ایم ولی تولید را به یک محمل بازتولید مناسبات رانتی تبدیل می‌کنند. بر اساس گزارش وزارت صمت، طی شش برنامه توسعه گذشته ایران، ۸۷ درصد سرمایه‌گذاری صنعتی توسط دولت، در حیطه معدنی‌ها بوده است. به اینها رانت انرژی، ارز، حمل ونقل، اعتبار بانکی و... می‌دهند سپس برای برگرداندن ارزشان، به استیصال می‌افتند. گزارش رسمی وزارت صمت می‌گوید تقریبا تمام تسهیلات ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی در اختیار فعالیت‌های مربوط به پتروشیمی، فلزات و کانی‌های غیرفلزی قرار گرفته است. چرا تعداد پروژه‌های به بهره برداری رسیده سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از ۴۹ طرح در برنامه چهارم، به ۱۹ طرح در برنامه پنجم و ۵ طرح در برنامه ششم رسیده است؟ در فاصله سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰ حدود ۶۲۰ میلیارد دلار به اقتصاد ایران تزریق شده اما خالص اشتغال ایجاد شده در بخش صنعت ایران منفی ۴۱۵ هزار شغل بوده است.

> چرا ما رقابت عادلانه در ورزش کشتی را می‌فهمیم به این صورت که یک فرد ۵۰ کیلویی نمی‌تواند با فردی ۱۰۰ کیلویی رقابت کند اما نمی‌فهمیم باید یک هم سطحی برای رقابت عادلانه وجود داشته باشد؟ در کجای دنیا از طریق واردات و تقدیم کردن بازارهای ملی به پیشرفته‌ها، توان رقابت خود را افزایش می‌دهند؟ این همه ناسزا به صنعت خودروی کشور سر می‌دهند اما به سایت سازمان بورس سر نمی‌زنند تا بفهمند سهم تامین مالی سرمایه در گردش خودرو حدود ۳۰ درصد است

چرا چنین اتفاقی رخ داده است؟

کل رسانه‌ها یک بار هم به این موضوع نپرداخته‌اند. در تاریخ چهارم اسفند ۱۴۰۱، رسانه‌های کشور گزارشی به نقل از مرکز آمار منتشر کردند که می‌گوید، یک میلیون و سیصد هزار شاغل صنعتی از بخش صنعت خارج شده‌اند ببینید چه کرده‌ایم که یک فرد می‌گوید اگر مسافرکشی کند بهتر از این است که در خدمت تولید باشد؟ از طریق واژگون سازی مفاهیم کلیدی، می‌گویند برخورد با فساد می‌تواند ما را با خروج سرمایه روبه‌رو کند. کدام غیرمولدی است که سرمایه خود را در داخل کشور نگه داشته است؟ در ادبیات توسعه، رقابت می‌تواند مخرب یا توسعه گرا باشد. من تعجب می‌کنم از مدیرانی که به اسم رقابت سازی، کوتوله پروری می‌کنند. چرا ما رقابت عادلانه در ورزش کشتی را می‌فهمیم به این صورت که یک فرد ۵۰ کیلویی نمی‌تواند با فردی ۱۰۰ کیلویی رقابت کند اما نمی‌فهمیم باید یک هم سطحی برای رقابت عادلانه وجود داشته باشد؟ در کجای دنیا از طریق واردات و تقدیم کردن بازارهای ملی به پیشرفته‌ها، توان رقابت خود را افزایش می‌دهند؟ این همه ناسزا به صنعت خودروی کشور سر می‌دهند اما به سایت سازمان بورس سر نمی‌زنند تا بفهمند سهم تامین مالی سرمایه در گردش در قیمت تمام شده خودرو حدود ۳۰ درصد است. یک کسانی هم با چرتکه انداختن به ما می‌گویند این صنعت را تعطیل کنید و به جای آن خودرو وارد کنید. جرم تولیدکننده‌ها در این کشور این است که آشکار و عیان هستند؛ لذا تمام فشارها به آنها وارد می‌شود. در ترم اول دوره کارشناسی اقتصاد، گفته می‌شود اقتصاد دو ستون به نام عرضه و تقاضا دارد لذا اگر با تورم روبه‌رو شدید، همانقدر که باید به قسمت تقاضا نگاه کنید باید به قسمت عرضه خود نیز نگاه کنید. طی دو دهه گذشته نقش افت تولید کشور در تورم کشور حذف شده است. یک کسانی مرتبا به نقل از میلتون فریدمن می‌گویند تورم در بلندمدت یک پدیده منحصرا پولی است. اینها نمی‌دانند که فریدمن در کشوری این حرف را زد که بیش از یکصد سال پیش از تولید انبوه صنعتی عبور کرده است. ریشه بحران‌های شبیه بحران نرخ ارز این است که برخی به نام صنعت، مونتاژ و رانتی معدنی‌ها را به تولید واقعی ترجیح داده‌اند. در گزارش‌های رسمی انتشار یافته، وزارت صمت گزارشی منتشر کرده مبنی بر اینکه حدود ۷۰ درصد بنگاه‌های صنعتی تعطیل شده به دلیل بحران عدم توانایی تامین سرمایه در گردش بوده است. در این دوره از قدرت چانه‌زنی تولیدکننده‌های با شرافت کاسته شده و قدرت چانه‌زنی دلال‌ها و رانتی‌ها افزایش یافته است. ما به یک بازآرایی سیستمی ساختار نهادی نیاز داریم.

> یک شرایط غیر متعارف در فرآیندهای تصمیم‌گیری و تخصیص منابع مشاهده می‌شود. اگر ما هوشمندی به خرج ندهیم، نمی‌توانیم از عهده بحران‌های پرشماری که کشورمان با آن روبه‌رو است، بیرون بیاییم. ما دقیقا در جهت عکس بایسته‌های حرکت به سمت توسعه حرکت می‌کنیم و سطوحی از غفلت و رانت دست به هم داده‌اند که شاهد صنعت‌زدایی شکننده‌گی آوری باشیم

مهدی مطهرنیا:

ترامپ به دنبال احیای «پوپولیسم خوش خیم» است

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل در تشریح تاثیر محاکمه رئیس جمهوری سابق ایالات متحده بر فضای سیاسی این کشور و انتخابات ۲۰۲۴ عنوان کرد: ترامپ را باید یک تاجر خوش‌شانس دانست که در خانواده‌ای رشد کرده که تمام تکنیک‌های اقتصادی و به خصوص فروش را به خوبی فرا گرفته است. او در تجارت به حد مرگ رسید و ورشکسته شد اما در نهایت توانست خود را بازیابی کند و به همین جهت ورود وی به عالم سیاست با تکنیک‌های مرکب همراه بود. او در سال ۲۰۱۶ توانست یکی از برجسته‌ترین نامزدهای دموکرات را به گونه‌ای شکست دهد که تا امروز در مورد آن سخن گفته می‌شود؛ چراکه «هیلاری کلینتون» نامزدی بود که خانواده او سراسر سیاسی بود و از نفوذ بالایی برخوردار بودند اما در نهایت مغلوب شد. مهدی مطهرنیا گفت: ترامپ توانست «پوپولیسم خوش‌خیم» را در آمریکا پایه‌گذاری کند و به نحوی همه چیز را به نفع خود کانالیزه کرد که در نهایت بسیاری از مخالفانش را به حاشیه راند و حالا هم به دنبال احیای آن است. او سیاست کلان ابهام و پیچیدگی را به همراه تئوری بازیگر دیوانه هنری کسینجر با تکنیک‌های رسانه‌ای درهم آمیخته و توانست چهار سال اقداماتی انجام دهد که تاکنون در تاریخ ایالات متحده بی‌سابقه بوده است. توجه داشته باشید که ترامپ برخلاف بسیاری از روسای جمهور آمریکا هیچ جنگی به راه نینداخت ولی به گونه‌ای از ادبیات تحکمی بهره برد که رقبای خود را خاموش کرد. به عنوان نمونه ضربه‌ای که او به برجام وارد کرد هنوز هم جریان دارد و تمام این اقدامات نشان می‌دهد که ترامپ صرفاً یک پوپولیسم سیاسی را دنبال نکرد. او امروز در حالتی از مجادله و اصطکاک قرار دارد که هیچکدام از جمهوری‌خواهان با دموکرات‌ها در مشابه این وضعیت روبه‌روی یکدیگر قرار نگرفتند. این استاد دانشگاه تصریح کرد: ترامپ به‌رغم آنکه با ۳۷ مورد اتهامی روبه‌رو شده اما باز هم اعلام می‌کند که اگر در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ پیروز شود بدون شک خانواده بایدن را محاکمه خواهد کرد. او کسی است که همین حالا هم به دنبال استفاده از ادبیات پر سر و صدای دوران ریاست جمهوری خود است تا بتوانند طرفدارانش را تحت الشعاع قرار دهد.

نگـــره

مذاکره بی‌سروصدا در عمان؟

وزیر خارجه عمان: توافق میان تهران و واشنگتن نزدیک است

مذاکرات بر سر احیای برجام که پس از خروج یکجانبه دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور پیشین آمریکا از توافق هسته‌ای وین عملا با بن‌بست کامل مواجه شده بود تابستان گذشته میان طرف‌های اروپایی و به شکل غیرمستقیم با آمریکا از سر گرفته شد. دولت جو بایدن، در حالی بر اساس شواهد موجود بار دیگر روند بازگشت به توافق با ایران را از سر گرفته که به اعتقاد تحلیل گران حل این موضوع بدون توافق بر سر تبادل زندانیان امکان پذیر نخواهد بود. یک سخنگوی کاخ سفید ضمن تاکید بر موضوع تبادل زندانی با ایران برای کشورش و اهمیت باز بودن کانال‌های گفت و گو گفت که واشنگتن همچنان دیپلماسی را در قبال ایران ترجیح می‌دهد. این در حالیست که سخنگوی وزارت خارجه آمریکا پیش‌تر گزارش‌های منتشر شده مبنی بر جریان داشتن مذاکرات غیرمستقیم با ایران در خصوص توافق هسته‌ای را نادرست عنوان کرده بود. با این حال ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران به تازگی مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا را به ویژه بر سر تبادل زندانی مورد تایید قرار داد و گفت که تهران منتظر «نتیجه‌دهی گفت و گوها و مذاکرات دیپلماتیک از طریق واسطه‌ها» است. از سوی دیگر روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در جدیدترین گزارش خود درباره توافق با ایران نوشت: به گفته مقامات سه کشور، دولت بایدن برای محدود کردن برنامه هسته‌ای تهران و آزادی آمریکایی‌های زندانی بی سر و صدا با ایران مذاکره کرده است. این رسانه غربی آورده است: هدف آمریکا دستیابی به یک توافق غیررسمی و غیرمکتوب است که برخی مقامات ایرانی آن را «آتش بس سیاسی» می‌نامند. هدف آن جلوگیری از تشدید تنش بیشتر است. ایران بر اساس توافق جدید موافقت خواهد کرد که اورانیوم را فراتر از سطح تولید فعلی خود که ۶۰ درصد است، غنی سازی نکند. این روزنامه در ادامه مدعی شد: تهران همکاری خود را با بازرسان آژانس گسترش می‌دهد و از فروش موشک‌های بالستیک به روسیه خودداری می‌کند. به گفته نیویورک تایمز در مقابل، ایران انتظار دارد که آمریکا از تشدید تحریم‌ها اجتناب کند. توقیف نفتکش‌های خارجی حامل نفت، همانطور که اخیرا در آوریل انجام شد، متوقف کند. به دنبال قطعنامه‌های جدید در سازمان ملل یا آژانس علیه ایران به دلیل فعالیت‌های هسته‌ای‌اش نباشند. ایران همچنین از آمریکا انتظار دارد که میلیاردها دلار از دارایی‌های ایران را که استفاده از آن‌ها محدود به اهداف بشردوستانه است، در ازای آزادی سه زندانی ایرانی آمریکایی آزاد کند. مقامات آمریکایی چنین ارتباطی بین زندانیان و پول‌های بلوکه شده و یا ارتباط بین زندانیان و مسائل هسته‌ای را تایید نکرده‌اند. مقامات ایرانی همچنین تلاش می‌کنند تا حدود ۷ میلیارد دلار پول ایران در کره جنوبی را بدست آورند. به گفته یک مقام ایرانی و چند نفر دیگر که با مذاکرات آشنا هستند، این پول نیز برای استفاده بشردوستانه مورد استفاده قرار خواهد گرفت و در یک بانک قطری نگهداری خواهد بود. در همین راستا، آمریکا هفته گذشته معافیتی صادر کرد که به عراق اجازه داد ۲.۷۶ میلیارد دلار بدهی خود به ایران را بپردازد. به گفته وزارت امور خارجه، این پول محدود به انتقال به فروشندگان شخص ثالث مورد تایید واشنگتن برای اهداف بشردوستانه خواهد بود.

احتمال حل و فصل مسائل هسته‌ای

وزیر امور خارجه عمان از نزدیک بودن حصول توافق میان نمایندگان ایران و آمریکا بر سر تبادل زندانی و احتمال حل و فصل موضوعات هسته‌ای میان دو کشور خبر داد. بدر بن حمد البوسعیدی در گفت‌وگو با المانیتور همچنین تاکید کرده است که ایران و آمریکا به صورت «جدی» در پی احیای توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ و برنامه جامع اقدام مشترک، برجام هستند. وی در ادامه به تمایل جدی ایران برای دستیابی به توافق با ایالات متحده اشاره کرد و یادآور شد که تا زمانی که طرف آمریکایی با حسن نیت به این تمایل واکنش نشان دهد می‌توان به نتیجه این تعامل امیدوار بود. وی در همین راستا توافق بر سر تبادل زندانی میان دو طرف را «نزدیک» توصیف کرد و گفت که در این زمینه تنها بحث و گفت و گو بر سر موضوعات فنی باقی مانده است. البوسعیدی در ادامه یادآور شده است که ایران و آمریکا در حال نهایی کردن مذاکرات بر سر پول‌های مسدود شده ایران در دیگر کشورها هستند و برای آن نیاز به سازماندهی یک چارچوب عملیاتی و جدول زمانی دارند. وزیر امور خارجه عمان از تایید دخالت مستقیم کشورش در نهایی شدن توافق میان تهران و واشنگتن خودداری کرد و تنها به این نکته بسنده کرد که مسقط به عنوان میانجی با حسن نیت تلاش برای حصول توافق را به دو طرف پیشنهاد کرده است. عمان پیش‌تر نیز نقشی محوری در شکل گیری گفت وگوهای محرمانه میان تهران و واشنگتن پیش از شکل گیری توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ میان ایران و قدرت‌های جهانی ایفا کرده بود.

کوتاه

بازنگری قوه قضائیه در زمینه ثبت اختراعات

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه با تأکید بر اینکه در زمینه ثبت اختراعات، بازنگری‌هایی صورت گرفته است، گفت: معاونت پیشگیری نیز در این زمینه همکاری‌های خوبی با سازمان ثبت دارند تا به توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان کمک شود. اصغر جهانگیر با بیان اینکه یکی از بخش‌های مهم قوه قضائیه، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور است، اظهار کرد: ثبت شرکت‌ها و اختراعات در این بخش صورت می‌گیرد و با برنامه‌ریزی‌هایی که دستگاه قضائی انجام داده است، تلاش می‌شود که روند ثبت اختراعات از طریق برنامه‌های تحولی، تسهیل شود. وی ادامه داد: از این طریق هم ایده‌های جدید شرکت‌های دانش‌بنیان به موقع به ثبت می‌رسند و هم اینکه از سرقت‌های علمی جلوگیری می‌شود. در گذشته نگرانی‌هایی در این زمینه وجود داشتند که ایده‌های نوین به موقع به ثبت نمی‌رسند و در نتیجه بعضاً با سرقت‌های علمی مواجه بودیم.

شد به مرحله انتخاب توسط مردم می‌رسد و مردم می‌توانند به وی رای دهند. این رویه باعث شده تا انتخابات در جامعه با محدودیت‌هایی روبه‌رو شود. مساله دیگر اینکه برخی فرآیندهای نظارتی نه یک تفسیر از اصل ۹۹ قانون اساسی است بلکه ریشه در یک اندیشه سیاسی برخی افراد دارد دارد که مردم در امر حکومت چندان کاره‌ای نیستند. چنانکه بعضا برخی از تئوریسین‌ها و تندروها این رویه معتقدند که حاکمان صلاحیت انتخاب دارند. این موضوع را در دهه‌های پیش و تاکنون بعضا مشاهده کرده‌ایم. اعتقاد اینها این است که حتی پس از اینکه کاندیدایی رای مردم را اخذ کرد و به نمایندگی رسید شورای نگهبان می‌تواند وی را از حضور در مجلس باز دارد و کنار بگذارد. نظارت یعنی همه کاره بودن و صاحب مجلس، انتخابات و سرنوشت مردم باشند.

برخی معتقدند که یکدست شدن ارکان حاکمیت و قوای سه گانه نیز نتوانسته آنطور که باید در بهبود شرایط تاثیرگذار باشد این گزاره را چگونه تحلیل می‌کنید؟

تئوری یکدست شدن ارکان حاکمیت که بعضی‌ها به آن می‌بالند و آن را یک موفقیت می‌دانند از همین اندیشه نشأت گرفته و پس از رحلت حضرت امام تا سال ۱۴۰۰ برای تحقق این یکدست شدن تلاش شد تا موفق شدند در ۱۴۰۰ این مساله را محقق کنند. امروز قوای سه گانه، نهادهای انقلابی، سازمان‌ها و... همگی از یک جناح خاص هستند. لذا من معتقدم محصول این تلاش حرکت کردن در جهت کمرنگ کردن جمهوریت و حاکم شدن یک فکر و اندیشه و یک گروه و جناح است. از سال گذشته طرح اصلاح قانون انتخابات در دولت و مجلس مطرح شد و اگر چه از مجلس یازدهم امیدی به اصلاح به معنای واقعی نبود ولی بنده طی نامه‌ای به رئیس مجلس و نمایندگان مجلس پیشنهادهایی دادم و گفتم انتخابات محل تنازع، تسویه حساب و... نشود و بیایید این مساله را خاتمه دهید. از جمله اینکه گفتم در مورد نوع نظارت‌ها بر انتخابات اصلاح و تغییراتی صورت گیرد و مقوله احراز صلاحیت نیز مورد بازنگری قرار گیرد. چرا که هزاران نفر به دلیل عدم احراز صلاحیت رد شده‌اند. این برخی پیشنهاداتی بود که برای آقایان دادم، اما متاسفانه اخباری که به‌دست می‌آید حکایت از این دارد که آنچه می‌گذرد اصلاح قانون نیست بلکه لغو قوانین گذشته است. در یک کلام می‌توان گفت این حرکت تداعی به حاشیه بردند جمهوریت است. ما امید داشتیم در این شرایطی که بخشی از مردم معترض و منتقد هستند حاکمیت گامی بردارد و همراهی با مردم داشته باشد، اما چنین چیزی تاکنون دیده نشده است. با این روند به نظر بنده بهتر است آقایان صادقانه و با شفافیت رسما اعلام کنند که با توجه به تعریف حضرت امام(ره) از جمهوریت و نقش مردم چه نظری در خصوص جمهوریت دارند. همان‌طوری هم که امام(ره) نیز فرمودند جمهوری اسلامی نه یک کلمه کم و نه یک کلمه بیش یعنی نه می‌توان رکن جمهوریت را برداشت و کم‌رنگ کرد نه اسلامیت را. در نتیجه باید به قرائت امام(ره) از جمهوریت و اسلام ناب محمدی وفادار بود. نظام حاکمیتی ایران جمهوری اسلامی است. وقتی این همه هزینه صورت می‌گیرد بهتر است که همه چیز بر مدار قانون اساسی و نگرش امام(ره) در خصوص جمهوریت و انتخابات پیش برود. البته از نظر من این امری محال است که مسئولان امر در نهادهای مختلف از جمله شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام عواقب این امر را ندانند. بنده که طلبه‌ای کنار گود هستم این مسائل را می‌دانم قطعا آن بزرگان نیز از این مسائل آگاهند. لذا یقین دارم که این اقدامات از روی علم و یقین است. به هر حال ما اکنون گوشی شنوا برای بیان نقد و انتقادات خود نمی‌بینیم ولی به حکم وظیفه تذکر می‌دهیم. انتخابات مشارکتی و باشکوه در گرو عملکردهای مثبت در راستای حضور حداکثری مردم و کنش همه جریان‌های سیاسی در انتخابات است. وقتی بخشی از جامعه نگاه چندان مثبتی به مساله انتخابات ندارد و شرایط اقتصادی و معیشتی هم به نحوی نیست که سویه‌های امیدوار کننده‌ای در جهت حل مشکلات در آینده نشان دهد و نوع نگرش‌ها نسبت به جریانات سیاسی نیز به شکلی نیست که شاهد حضور همه جریانات باشیم؛ فلذا نمی‌توان به انتخاباتی پرشکوه چندان امید بست. راه حل این است که شرایط تغییر کند مسائل و مطالبات مردم به ویژه وضع معیشتی مردم بهبود پیدا کند و نگاه ارکان حاکمیت به بحث انتخابات نیز عوض شود تا همه جریانات سیاسی قانونی بتوانند بدون محدودیت در انتخابات مشارکت کنند. اینگونه می‌توان امیدوار بود تا باز هم شاهد انتخاباتی با درصد بالای مشارکت مردم باشیم. انتخابات و حضور مردم در صورتی باشکوه خواهد بود که مردم بدانند نه در شعار بلکه در عمل به جایگاهشان به رسمیت شناخته می‌شود و نقش مهم و موثری برای مردم در تعیین سرنوشت خویش قائل هستند.

> انتخابات مشارکتی و باشکوه در گرو عملکردهای مثبت در راستای حضور حداکثری مردم و کنش همه جریان‌های سیاسی در انتخابات است. وقتی شرایط اقتصادی و معیشتی هم به نحوی نیست که سویه‌های امیدوار کننده‌ای در جهت حل مشکلات در آینده نشان دهد و نوع نگرش‌ها نسبت به جریانات سیاسی نیز به شکلی نیست که شاهد حضور همه جریانات باشیم؛ فلذا نمی‌توان به انتخاباتی پرشکوه چندان امید بست. راه حل این است که شرایط تغییر کند مسائل و مطالبات مردم به ویژه وضع معیشتی مردم بهبود پیدا کند و نگاه ارکان حاکمیت به بحث انتخابات نیز عوض شود تا همه جریانات سیاسی قانونی بتوانند بدون محدودیت در انتخابات مشارکت کنند

با توجه به عملکردهای دولت و مجلس که چندان نتوانسته رضایت خاطر جامعه را در پی داشته باشد و حتی انتقادات جریان حامی را نیز برانگیخته است فکر می‌کنید اگر روندها و عملکردها تغییر کند می‌توان برای رسیدن به یک امر مطلوب امیدوارتر بود؟

من معتقدم که اگر هدف خدمت به مردم و تحقق آرمان‌های الهی و مردمی باشد این رفتاری که پیش گرفته شده چندان درست به نظر نمی‌رسد و متناقض با آن چیزی است که مورد نظر است. ولی من مطمئنم که بسیاری چنین هدفی ندارند بلکه در راستای تقویت نظام و حاکمیت قدم بر می‌دارند. هر چند که در این میان برخی نیز دنبال منافع خود هستند. در خصوص عملکرد دولت نیز با توجه شرایط جامعه و وضعیت مردم باید بگویم که بنده هر روز که می‌گذرد بیشتر مطمئن می‌شوم که این دولت ناتوان است. نارضایتی مردم از عملکردها و شرایط بغرنج زندگی موید همین گفته است که دولت نتوانسته مطابق قول‌ها و وعده‌ها عمل کند.

فکر می‌کنید اگر نسبت به انتخابات سال ۹۸ تغییری در روند احراز صلاحیت‌ها و مشارکت مردم صورت نگیرد اصلاح طلبان نیز همان روند انتخابات پیشین را پیش خواهند گرفت یا روند امور به نحو دیگری خواهد بود؟

من نمی‌توانم به طور کلی از سوی اصلاح‌طلبان نظر بدهم چرا مهره‌ای کوچک از این جریان هستم، اما آنچه مسلم است باید عقلای قوم بنشینند و چاره‌ای بیندیشند. نظام متعلق به همه مردم، نخبگان و خبرگان است. باید فکر کنیم چه کاری انجام دهیم که به نفع مردم باشد و از این بحران خارج شویم. من پیشنهاد می‌دهم که احزاب اصلاح طلب و مردمی و حتی اصولگرایی که مستقل هستند و گاهی هم انتقاد می‌کنند واقعا بنشینند ببینند که چه باید کنند تا کشور را از این بحران خارج کنند.